

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Het nieuwe theaterleren : een veldonderzoek naar de rol van theater binnen Culturele en Kunstzinnige Vorming op havo en vwo

Dieleman, C.

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Dieleman, C. (2010). Het nieuwe theaterleren : een veldonderzoek naar de rol van theater binnen Culturele en Kunstzinnige Vorming op havo en vwo Amsterdam: Vossiuspers UvA

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <http://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Literatuur

- Adams, Thijs. "Cultuur met een sterretje." *Boekman : tijdschrift voor kunst, cultuur en beleid* 79 (2009): 12-17.
- Baarda, D. B., M. P. M. de Goede, en A. G. E. van der Meer Middelburg. *Basisboek open interviewen. Praktische handleiding voor het voorbereiden en afnemen van open interviews*. Houten: Stenfert Kroese, 1998.
- Baarda, D. B., M. P. M. de Goede, en J. Teunissen. *Basisboek kwalitatief onderzoek. Handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek*. 2e, geheel herz. dr. Groningen: Stenfert Kroese, 2005.
- Bakelen, Maria P. van. "Jongeren kiezen voor kunst. En hoe kiezen de schooldirecties?" *Theater & Educatie* 6.3 (2000): 13-41.
- Bamford, Anne. "Een voortdurende aanzet tot vernieuwing. Kunst- en cultuuronderwijs in Europa onderzocht." *SICAmag* 36 (2007): 5-8.
- Bamford, Anne. "Kwaliteit en consistentie. Arts and Culture Education in Flanders". 2007. Canon Cultural Unit, Ministry of Education Flanders. Oktober 2007.
<http://www.nsd.be/web/canon/admin/media/14585_41.pdf>.
- Bamford, Anne. *Netwerken en verbindingen: arts and cultural education in The Netherlands*, 2007.
- Bamford, Anne. *The Wow Factor. Global research compendium on the impact of the arts in education*. Münster: Waxmann, 2006.
- Bamford, Anne, en Matt Qvortrup. *The Ildsjael in the Classroom. A Review of Danish Arts Education in the Folkeskole*. København: Kunstraadet, 2006.
- Becker, Howard S. *Art worlds*. Berkeley, California: University of California press, 1982.
- Beerekamp, Hans, en Paulette Verbist. *De kunst van het kiezen*. De essays no. 2. Rotterdam: De Rotterdamse Kunststichting : De Phenix Foundation / Boekmanstichting, 2003.

- Bemmel, Hans van, Liesbeth Metzlar, en Paul Achterbosch. *Een ontdekkingsreis naar het vreemde. Schooljaar 1996/1997. Ervaringen met CKV 1 in de praktijk van twaalf netwerkscholen; een rapportage*. Enschede: SLO, 1997.
- Bemmel, Hans van, en Eeke Wervers. *Dossier CKV*. Enschede: SLO Voortgezet Onderwijs 2003.
- Bergman, Vera. "Leren over dans." *Katernen Kunsteducatie* 8 (1995): 71-83.
- Best, David. *The rationality of feeling. Understanding the arts in education*. London: Falmer 1992.
- Bevers, Ton. *Canon en kunstvakken. Vergelijkend onderzoek naar eindexamenopgaven muziek en beeldende kunsten in vier Europese landen*. Cultuur + Educatie 13. Utrecht: Cultuurnetwerk Nederland, 2005.
- Bevers, Ton. "Paul Citroen of Paul Citroën?" *SICAmag* 36 (2007): 11-13.
- Bijsterveldt-Vliegthart, Marja van. *Advies profielcommissies. Brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal 26/09/2007*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap, 2007.
- Blij, Martine van der. *De kunstmatige kloof. Een empirisch-theoretisch onderzoek naar het bestaan van een duale structuur van het podiumkunstenveld in Nederland*. Boekmanstudies. Amsterdam: Boekmanstudies, 1995.
- Blom, Sarah. "Laten we op reis gaan naar de piramiden." *Didaktief* januari-febuarari 2007: 4-7.
- Boorsma, Miranda. "A network approach to art markets." *Cultural Politics - Global, Local and National*. Ed. K. Hannah, Langsted, J. Nordic Theatre Studies. Um: University of Umeå, Institutionen för litteraturvetenskap och nordiska språk, 2002. 92-108.
- Boorsma, Miranda Ammy. *Kunstmarketing. Hoe marketing kan bijdragen aan het maatschappelijk functioneren van kunst, in het bijzonder van toneelkunst in Nederland*. Diss. Rijksuniversiteit Groningen, 1998.

- Boorsma, Miranda, en Linus Hesselink. *Marketing van theater en andere kunsten. Vergroting van publieksdeelname in theorie en praktijk*. Boekmanstudies. Amsterdam: Boekmanstichting, 1998.
- Booy, Jacolijn. *Drama in het voortgezet onderwijs. Een onderzoek naar de theoretische benadering van drama-educatie en de werkvormen in de praktijk*. Doctoraalscriptie. Faculteit der Geesteswetenschappen UvA, 2004
- Bourdieu, Pierre. *De regels van de kunst. Wording en structuur van het literaire veld*. Amsterdam: Van Genneep 1994.
- Bourdieu, Pierre. *Distinction. A social critique of the judgement of taste*. Vert. Richard Nice. Herdr. ed. London: Routledge, 1989.
- Bourdieu, Pierre. *The field of cultural production. Essays on art and literature*. Cambridge: Polity Press, 1993.
- Bourdieu, Pierre. *Opstellen over smaak, habitus en het veldbegrip. Gekozen door Dick Pels*. Kennis, openbare mening, politiek. Amsterdam: Van Genneep, 1989.
- Bourdieu, Pierre, en Alain Darbel. *The love of art. European art museums and their public*. Cambridge: Polity Press, 1991.
- Brand, Rinske. "CKV-vmbo: successtory of doemverhaal?" *Zicht op... CKV in het vmbo. Achtergronden, literatuur, lesmethoden, projecten en websites*. Ed. Marie-José Kommers. Utrecht: Cultuurnetwerk Nederland, 2003.
- Broek, Andries van den, Jos de Haan, en Frank Huysmans. *Cultuurbewonderaars en cultuurbeoefenaars. Trends in cultuurparticipatie en mediagebruik*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau, 2009.
- Broek, Andries van den, Frank Huysmans, en Jos de Haan. *Cultuurminnaars en cultuurmijders. Trends in de belangstelling voor kunsten en cultureel erfgoed*. Het culturele draagvlak 6. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau, 2005.
- Bronneman Helmers, H. M., L. J. Herweijer, en H. M. G. Vogels. *Voortgezet onderwijs in de jaren negentig*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau, 2002.

- Carlson, Marvin A. *The haunted stage. The theatre as memory machine.* Theater: text/theory/performance. Ann Arbor: University of Michigan Press, 2001.
- Commissie parlementair onderzoek onderwijsvernieuwingen. "Tijd voor onderwijs. Eindrapport Commissie parlementair onderzoek onderwijsvernieuwingen.". Den Haag: Sdu Uitgevers, 2008. Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 007, nr. 6.
- Coppens, Henriette. *Drama op school. De invoering van een nieuw vak in het Nederlandse voortgezet onderwijs.* Diss. Universiteit van Amsterdam, 2000.
- Coppens, Henriette. "Profielen van docenten CKV1. Een onderzoek naar de manieren waarop docenten CKV1 het vak aanbieden." *Conferentie Onderzoek in Cultuureducatie.* RASA, Utrecht: Cultuurnetwerk Nederland, 2007.
- Csikszentmihalyi, Mihaly, en Rick E. Robinson. *The Art of Seeing. An Interpretation of the Aesthetic Encounter.* Malibu, California: J. Paul Getty Museum / Getty Center for Education in the Arts, 1990.
- Cultuurnetwerk. *Culture and school. A survey of policies for arts and heritage education across the European Union = La culture et l'école. Un aperçu des politiques d'enseignement artistique et du patrimoine au sein de l'Union Européenne.* Utrecht: Cultuurnetwerk Nederland, 2004.
- Cultuurnetwerk. *Culture and school. Policies for Arts and Heritage Education across the European Union. Report European conference The Hague, 8 to 10 september 2004.* Utrecht: Cultuurnetwerk, 2004.
- Dam, Hans van. *Drama. Een handboek voor dramatische vorming.* Groningen: Wolters-Noordhoff, 1981.
- Damen, Marie Louise. "Het kunstdossier CKV1: docenten en beoordelingsverschillen." *Cultuur + Educatie* 10 (2004).
- Damen, Marie Louise, Folkert Haanstra, en Hendrik Henrichs. *Een kwarteeuw onderzoek naar kunst- en cultuureducatie in Nederland.* Cultuur + Educatie 4. Utrecht: Cultuurnetwerk Nederland 2002.

- Devos, Franky. *Ambrassadeurs. Over jongeren, cultuur en communicatie*. Brussel: CultuurNet Vlaanderen, CJP, CANON Cultuurcel, 2004.
- Dickie, George. *Art and the aesthetic. An institutional analysis*. Ithaca: Cornell University Press, 1974.
- Dieleman, Arjan. *De evenwichtskunst van de leraar. Over vergeten, verborgen en nieuwe pedagogiek*. Lectoraat pedagogische kwaliteit van de leraar. Nijmegen: Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, 2007.
- Dieleman, Cock. "Cultuureducatie bestaat niet. Over diversiteit en heterogeniteit in de Nederlandse cultuureducatiepraktijk." *Tweede conferentie onderzoek in cultuureducatie*. Academiegebouw Groningen: Cultuurnetwerk, 2008.
- Dieleman, Cock. "Internationale voorbeelden van cultuureducatie." *SICAmag*. 36 (2007): 14-15.
- Dieleman, Cock. "Kiezen voor kwaliteit? Het keuzeprobleem binnen CKV." *Conferentie Onderzoek in Cultuureducatie*. RASA, Utrecht: Cultuurnetwerk Nederland, 2007.
- DiMaggio, Paul. "Classification In Art." *American Sociological Review* 52.4 (1987): 440-455.
- Dinsbach, Gerrit. *Handreiking schoolexamen culturele en kunstzinnige vorming havo/vwo*. Enschede: SLO, 2007.
- Dinsbach, Gerrit. *Handreiking schoolexamen kunst havo/vwo*. Enschede: SLO, 2006.
- Dinsbach, Gerrit, Henriette Coppens, Lieke Koot en Eeke Wervers.. *Werkelijkheid bespeeld*. SLO 2002.
- Dinsbach, Gerrit, Astrid Ras, en Eeke Wervers. *Vernieuwingen in de kunstvakken. Overzicht van de veranderingen binnen de kunstvakken in het VO in 2006 en 2007*. Enschede: SLO, 2005.
- Donker, Janny. "Urban arts in theater en politiek. Essay deel I." *TM, tijdschrift over theater, muziek en dans* 9.2 (2005): 20-31.
- Donker, Janny. "Urban arts in theater en politiek. Essay deel II." *TM, tijdschrift over theater, muziek en dans* 9.3 (2005): 22-30.

- Donker, Janny. "Van de basis en de top." *TM, tijdschrift over theater, muziek en dans* 11.8 (2007).
- Doorman, Maarten. *Kiekertak en Klotterbooke. Gedachten over de canon. Oratiereeks*. Amsterdam: Vossiuspers UvA, 2004.
- Downing, Dick, Mary Ashworth, en Alison Stott. *Acting with intent: theatre companies and their education programmes*. Slough: National Foundation for Educational Research, 2002.
- Ekster, Welmoed. *Milieuverschillen in leerervaringen met CKV1. Een beschrijvend en analytisch onderzoek*. Masterscriptie. Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen UvA, 2004
- Erenstein, R. L., ed. *Een theatergeschiedenis der Nederlanden. Tien eeuwen drama en theater in Nederland en Vlaanderen*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 1996.
- Eversmann, Peter G.F. "The experience of the theatrical event." *Theatrical Events. Borders-Dynamics-Frames*. Eds. Vicky Ann Cremona, Peter Eversmann, Hans van Maanen, Wilmar Sauter, en John Tulloch. Amsterdam - New York: Rodopi, 2004. 139-174.
- Fischer-Lichte, Erika, en Jens Roselt. "Attraktion des Augenblicks - Aufführung, Performance, performativ und Performativität als theaterwissenschaftliche Begriffe." *Paragrana* 10 (2001): 237-253.
- Ganzeboom, Harry B. G., ed. *Jaren van onderscheid. Trends in cultuurdeelname in Nederland*. Cultuur + Educatie 7. Utrecht: Cultuurnetwerk Nederland, 2003.
- Ganzeboom, Harry B. G., Folkert Haanstra, Marjo van Hoorn, Ineke Nagel, en Camiel Vingerhoets. *Momentopname 2000. CKV1-Volgproject*. Cultuur + Educatie 2. Utrecht: Cultuurnetwerk Nederland 2001.
- Ganzeboom, Harry B. G., en Hendrik Henrichs, eds. *De moede muze. Opstellen voor Wim Knulst*. Cultuur + Educatie 1. Utrecht: Cultuurnetwerk Nederland, 2001.
- Ganzeboom, Harry, Folkert Haanstra, Marie Louise Damen, en Ineke Nagel. *Momentopname 2001. CKV1-Volgproject*. Cultuur + Educatie 3. Utrecht: Cultuurnetwerk Nederland 2002.

- Ganzeboom, Harry, Folkert Haanstra, Marie Louise Damen, en Ineke Nagel. *Momentopnames CKV1. Eindrapportage CKV1-Volgproject. Cultuur + Educatie 8*. Utrecht: Cultuurnetwerk Nederland 2003.
- Gielen, Pascal. *Kunst in netwerken. Artistieke selecties in de hedendaagse dans en de beeldende kunst*. Heverlee-Leuven: LannooCampus, 2003.
- Gorris, Mannus. *Handreiking schoolexamen klassieke culturele vorming vwo*. Enschede: SLO, 2007.
- Grinten, Michiel van der, en Claudy Oomen. "Cultuureducatie in het voortgezet onderwijs." *Cultuur + Educatie* 8.21 (2008): 110-131.
- Groenewege, Babette. *CKV in 't Grunnings. De invloed van CKV op theaters en theatergezelschappen*. Bachelorscriptie Theaterwetenschap. Faculteit der Geesteswetenschappen UvA, 2005
- Groenewege, Babette. *Theatre education vs Theatereducatie*. Masterscriptie Theaterwetenschap. Faculteit der Geesteswetenschappen UvA, 2007
- Haan, Jos de, en Wim Knulst. *Het bereik van de kunsten. Een onderzoek naar veranderingen in de belangstelling voor beeldende kunst en podiumkunst sinds de jaren zeventig*. Het culturele draagvlak 4. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau / Elsevier bedrijfsinformatie, 2000.
- Haanstra, Folkert. "Determinanten van leren over kunst." *Katernen Kunsteducatie* 8 (1995): 7-29.
- Haanstra, Folkert. *Leren zien als doel en effect van kunsteducatie*. Katernen Kunsteducatie III. Utrecht: LOKV, Nederlands Instituut voor Kunsteducatie, 1995.
- Haanstra, Folkert. "Tegen de stroom - Bij de kunstvakken zijn scheidslijnen tussen hoog en laag niet geërodeerd." *Boekman : tijdschrift voor kunst, cultuur en beleid* 65 (2005): 43-45.
- Haanstra, Folkert. "The Wow Factor. Een blijde, maar slecht onderbouwde boodschap over de effecten van kunsteducatie." *Kunstzone* 5.9 (2006): 31-32.

- Haanstra, Folkert, en Marie Louise Damen. *Zicht op... ruim zes jaar onderzoek cultuureducatie 2000-2006. Achtergronden en literatuur*. Utrecht: Cultuurnetwerk Nederland, 2006.
- Haanstra, Folkert, en Lily van Oijen. *Leereffecten van kunstzinnige vorming - een inventarisatie van onderzoek*. SCO-rapport 56. Amsterdam: Stichting Centrum voor Onderwijsonderzoek UvA, 1985.
- Haanstra, Folkert, en Oostwoud Wijdenes, Jacob. *Kunsteducatie in het onderwijs. Een inventarisatie*. SCO rapport. Amsterdam: SCO-Kohnstamm Instituut : Stichting Kohnstamm Fonds voor Onderwijsresearch, 1995.
- Haanstra, Folkert, Wil Oud, en Annemiek Veen. *De samenwerking tussen voortgezet onderwijs en culturele instellingen*. SCO rapport 165. Amsterdam: Centrum voor Onderwijsonderzoek UvA / Kohnstamm Fonds voor Onderwijsresearch, 1988.
- Haanstra, Folkert, en Diederik Schönau. "Ontwikkelingen in evaluatieonderzoek." *Cultuur + Educatie* 18 (2007).
- Hagenaars, Piet. "Doel en streven van Cultuur en School." *Cultuur + Educatie* 8.21 (2008): 10-49.
- Hargreaves, David H. "Naar een andere visie op kunsteducatie." *Katernen Kunsteducatie* 8 (1995): 30-50.
- Harland, John. *Arts education in secondary schools. Effects and effectiveness*. Slough Berkshire: National Foundation for Educational Research, 2000.
- Harland, John. "Voorstellen voor een evenwichtiger kunsteducatie." *Cultuur + Educatie* 8.23 (2008): 12-52.
- Heinich, Nathalie. *Ce que l'art fait à la sociologie*. Paris: Minuit 1998.
- Heinich, Nathalie. *Het Van Gogh-effect en andere essays over kunst en sociologie*. Amsterdam: Boekman-stichting, 2003.
- Henkens, L.S.J.M. "Onderwijsbevoegdheid Culturele en Kunstzinnige Vorming 1 (CKV1)." *Uitleg Gele Katern* 5 (1999): 30-31.

- Herfs, Jos, Piet Hagens, en Judith Lieftink. *Beroep: docent kunstvakken. Competenties en kwalificaties in theorie en praktijk*. Cultuur + Educatie 11. Utrecht: Cultuurnetwerk Nederland 2004.
- Hermans, Marianne. *Wereldliteratuur in het curriculum. Een onderzoek naar de praktijk van literatuur als onderdeel van culturele en kunstzinnige vorming (ckv)*. Amsterdam: Stichting Lezen, 2007.
- Heteren, Lucia van. *Theater, kritiek, jury en publiek. De totstandkoming van het kwaliteitsoordeel bij theater*. Groningen: Passage, 1998.
- Hetland, Lois. "Het spoor van vier onderzoeken." *Cultuur + Educatie* 8.23 (2008): 54-84.
- Hoekstra, Jantine. *Verschillende visies op kunsteducatie. Interviews met educatief medewerkers VNT1*. Intern rapport. Het Zuidelijk Toneel, 2006
- Hoeven, Maria J.A. van der. *Ontwerpadvies profielcommissies. Brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal 21/11/2006*: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2006.
- Hoeven, Maria J.A. van der. *Voortgangsrapportage Cultuur en School. Brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal 18/9/2006*: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2006.
- Hoff, Cynthia van 't. *De C van KCV. Een onderzoek naar culturele activiteiten binnen het handelingsdeel van het vak Klassieke Culturele Vorming*. Scriptie Taal- en Cultuurstudies Universiteit Utrecht, 2005.
- Hoogbergen, Miek, Karin Hoogeveen, en Kees Broekhof. *Cultuur maakt school. Praktijk en toekomst van cultuurscholen in het voortgezet onderwijs*. Utrecht: Sardes, 2003.
- Hoogeveen, Karin, Mhiera den Blanken, en Anne Luc van der Vegt. *Cultuur blijft bewegen. Monitor Versterking Cultuureducatie in het Primair Onderwijs 2006-2007*. Sardes, 2007.
- Hoogeveen, Karin, en Anne Luc van der Vegt. "Evaluatie van de regeling Versterking cultuureducatie in het primair onderwijs." *Cultuur + Educatie* 8.21 (2008): 84-108.

- Hornbrook, David. *Education in drama. Casting the dramatic curriculum*. Falmer Press Library on aesthetic education. London: The Falmer Press, 1991.
- Huysmans, Frank, Olivier van der Vet, en Koen van Eijck. *Het actieplan cultuurbereik en cultuurdeelname, 1999-2003. Een empirische evaluatie op landelijk niveau*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau 2005.
- Ijdens, Teunis. *Enquête culturele educatie 1997-2000. Educatieve activiteiten van culturele instellingen die in de periode 1997-2000 werden gesubsidieerd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen*. Rotterdam: Erasmus Centrum voor Kunst- en Cultuurwetenschappen, 2001.
- Ijdens, Teunis. *Enquête culturele educatie 1998 en 1999. Resultaten van een schriftelijke enquête onder culturele instellingen die meerjarig en rechtstreeks worden gesubsidieerd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen*. Rotterdam: Erasmus Centrum voor Kunst- en Cultuurwetenschappen, 2000.
- Ijdens, Teunis. *Enquête Cultuureducatie 2006 onder rijks gesubsidieerde instellingen. Tabellen voor Cock Dieleman*. Uitsplitsing gegevens op verzoek. IVA Beleidsonderzoek en Advies, 2008
- Ijdens, Teunis. "Tussen verbeelding en bewijs: twaalf jaar beleidsonderzoek ten behoeve van Cultuur en School." *Cultuur + Educatie* 8.21 (2008): 50-82.
- Ijdens, Teunis, en Hanneke van den Berg. *Enquête Cultuureducatie 2006 onder rijks gesubsidieerde instellingen*. Tilburg: IVA Beleidsonderzoek en Advies, 2007.
- Ijdens, Teunis, en Erik Hitters. *Landelijke evaluatie van het Actieplan Cultuurbereik 2001-2004. Eindrapport*. Tilburg: IVA beleidsonderzoek en advies, 2005.
- Ijdens, Teunis, Ilja Hoogenberg Engbers, en Maartje van den Bogaard. *Enquête cultuureducatie en cultuurbereik 2003 onder rijks gesubsidieerde culturele instellingen. Onderzoeksrapport*. Tilburg: IVA Beleidsonderzoek en Advies 2004.
- Ijdens, Teunis, en Wendy van Silfhout. *Enquête cultuureducatie en cultuurbereik 2001 onder rijks gesubsidieerde instellingen :*

onderzoeksrapport. Rotterdam: Erasmus Centrum voor Kunst- en Cultuurwetenschappen, 2002.

Jans, Erwin. *Interculturele intoxicaties. Over kunst, cultuur en verschil*. Berchem: EPO, 2006.

Janssen, Susanne. *Het soortelijk gewicht van kunst in een open samenleving. De classificatie van cultuuruitingen in Nederland en andere Westerse landen na 1950*. Rotterdam: Erasmus Universiteit Rotterdam. Faculteit der Historische en Kunstwetenschappen, 2005.

Janssen, Susanne. "Vervagende grenzen - De classificatie van cultuur in een open samenleving." *Boekman : tijdschrift voor kunst, cultuur en beleid* 65 (2005): 6-20.

Jónsdóttir, Karen Maria. *Van alle markten thuis. Onderzoek naar de opleiding van de CKV1 docent*. Doctoraalscriptie Theaterwetenschap. Faculteit der Geesteswetenschappen UvA, 2004

Knulst, W. P. *De milde muze. Een beschouwing over het telkens terugkerend pleidooi voor een tolerant kunstbegrip*. Utrecht: LOKV Nederlands Instituut voor Kunsteducatie, 1995.

Knulst, Wim. *Podia in een tijdperk van afstandsbediening. Onderzoek naar achtergronden van veranderingen in de omvang en samenstelling van het podiumpubliek sinds de jaren vijftig*. Cahier Sociaal en Cultureel Planbureau Rijswijk: Sociaal en Cultureel Planbureau / VUGA, 1995.

Kommers, Marie-José. *Zicht op... cultuureducatie in de nieuwe onderbouw. Achtergronden, literatuur, lesmethoden, projecten en websites*. Utrecht: Cultuurnetwerk Nederland, 2005.

Kommers, Marie-José, en Josefiene Poll. *Zicht op ... jongeren en cultuurdeelname. Achtergronden, literatuur en websites*. Utrecht: Cultuurnetwerk Nederland, 2006.

Konings, Fianne E.M. *VO en de kunstvakken*. KPC Groep, 2000.

Konings, Fianne, en Letty Ranshuysen. "Cultuur en school. Valkuilen en potenties: de stand van zaken." *Boekmancahier, tijdschrift voor kunst, onderzoek en beleid* 13.49 (2001): 409-418.

- Latour, Bruno. "On recalling ANT." *Actor network theory and after*. Eds. John Law en John Hassard. Oxford: Blackwell publishers / The Sociological Review, 1999. 15-25.
- Latour, Bruno. *Reassembling the social. An introduction to Actor-Network-Theory*. Oxford: Clarendon, 2005.
- Latour, Bruno. *We have never been modern*. 1991. Vert. Catherine Porter. Cambridge: Harvard University Press, 1993.
- Law, John. "After ANT: complexity, naming and topology." *Actor network theory and after*. Eds. John Law en John Hassard. Oxford: Blackwell publishers / The Sociological Review, 1999. 1-14.
- Law, John. "Notes on the Theory of the Actor Network: Ordering, Strategy and Heterogeneity". Lancaster, 2003. (30 November 2003): Centre for Science Studies, Lancaster University.
<<http://www.comp.lancs.ac.uk/sociology/papers/Law-Notes-on-ANT.pdf>>.
- Law, John. "Topology and the Naming of Complexity". Lancaster, 2003. on-line paper. (6 december 2003): Centre for Science Studies, Lancaster University.
<<http://www.comp.lancs.ac.uk/sociology/papers/Law-Topology-and-Complexity.pdf>>.
- Logger, Bob, Eric Alexander, Menso Carpentier Alting, Nico van der Krogt, en Nathalie Wevers, eds. *Theaters in Nederland sinds de zeventiende eeuw*. Amsterdam: Theater Instituut Nederland en Stichting Oistat-Nederland, 2007.
- Lord, Pippa. "Effecten van kunstprojecten in het onderwijs op jongeren." *Cultuur + Educatie* 18 (2007).
- Lücker, Tia M. (red.). *De (nationale) culturele canon en het voortgezet onderwijs. Verslag van het debat op 1 december 2005 in Felix Meritis, Amsterdam*. Cultuurnetwerk Nederland, Erfgoed Actueel en Stichting Lezen, 2005
- Maanen, H. van. "Theatre systems in Western Europe." *Cultural Politics - Global, Local and National*. Ed. K. Hannah, Langsted, J. Nordic Theatre Studies. Ulm: University of Umeå, Institutionen för litteraturvetenskap och nordiska språk, 2002. 73-91.

- Maanen, H. van, en S. E. Wilmer, eds. *Theatre worlds in motion. Structures, politics and developments in the countries of Western Europe*. Amsterdam: Rodopi, 1998.
- Maanen, Hans van. "Als alles kunst heet - Er dient onderscheid te worden gemaakt tussen kunst en cultuur - als alles kunst heet, vervaagt de waarde van kunst voor de samenleving." *Boekman : tijdschrift voor kunst, cultuur en beleid* 65 (2005): 57-62.
- Maanen, Hans van. *Het Nederlandse toneelbestel van 1945 tot 1995*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 1997.
- Maas, Ineke, René Verhoeff, en Harry Ganzeboom. *Podiumkunsten & publiek. Een empirisch-theoretisch onderzoek naar omvang en samenstelling van het publiek van de podiumkunsten*. Rijswijk: Ministerie van Welzijn Volksgezondheid en Cultuur. Directoraat-Generaal Culturele Zaken, 1990.
- Meijer, Maaïke. "Pleidooi voor een inclusievere benadering - Meer aandacht is nodig voor de positie van vrouwen en migranten bij hoge en lage cultuur." *Boekman : tijdschrift voor kunst, cultuur en beleid* 65 (2005): 27-31.
- Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap. *Cultuur als confrontatie. Uitgangspunten voor het cultuurbeleid 2001-2004*: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 1999.
- Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap. *entoen.nu. De canon van Nederland. Rapport van de commissie ontwikkeling Nederlandse canon. Deel A*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs, cultuur en wetenschap, 2006.
- Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap. *entoen.nu. De canon van Nederland. Rapport van de commissie ontwikkeling Nederlandse canon. Deel B*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2006.
- Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap. *Kunst van leven. Hoofdlijnen cultuurbeleid*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap, 2007.
- Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap. *Meer dan de som. Beleidsbrief Cultuur 2004-2007*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2003.

Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap. *Van stolling naar stroming. Rapport Commissie Cultuurbereik*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap, 2007.

Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap. *Verschil maken. Herijking cultuurnotasystematiek*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2005.

Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap. *Vervolgotitie Cultuur en School*. Den Haag, 1999.

Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap, en Boekmanstudies. *Cultuurbeleid in Nederland*. Den Haag / Amsterdam: Ministerie van OCW / Boekmanstichting, 2007.

Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen. *Cultuur en School*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, 1996.

Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen. *Cultuurbeleid in Nederland*. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, 2002.

Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen. *Pantser of ruggengraat. Cultuurnota 1997-2000*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, 1996.

Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen. *Ruimte laten en keuzes bieden in de tweede fase havo en vwo*. Zoetermeer: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, 2003.

Nagel, Francine Antoinette. *Cultuurdeelname in de levensloop*. Utrecht: Universiteit Utrecht, 2003.

Nagel, Ineke. *Effecten van kunsteducatie in het voortgezet onderwijs*. SCO rapport. Amsterdam: SCO-Kohnstamm Instituut Faculteit POW, 1996.

Nagtegaal, Marleen, en Paulien Scholtens. *Receptieonderzoek onder leerlingen van het Berlage Lyceum in Amsterdam. Een onderzoek naar de ontwikkeling van scholieren op het gebied van theater naar aanleiding van het educatieve T4U-project van Toneelgroep Amsterdam*. Onderzoeksverslag "publiek en receptie". Faculteit der Geesteswetenschappen UvA, 2003

- Nooij, Holger de. *De planken op. Theater maken in het basisonderwijs*. Groningen: Wolters-Noordhoff, 2007.
- Onderwijsraad. *De stand van educatief Nederland*. Den Haag: Onderwijsraad, 2005.
- Onderwijsraad. *Onderwijs in thema's*. Den Haag: Onderwijsraad, 2005.
- Onderwijsraad. *Stand van educatief Nederland 2009*. Den Haag: Onderwijsraad, 2009.
- Onderwijsraad, en Raad voor Cultuur. *Onderwijs in cultuur. Versterking van cultuureducatie in primair en voortgezet onderwijs*. Den Haag: Onderwijsraad & Raad voor Cultuur, 2006.
- "Onderzoek in cultuureducatie." *Conferentie Onderzoek in Cultuureducatie*. RASA Utrecht: Cultuurnetwerk i.s.m. Congreskrant.nl, 2007.
- Oomen, Claudy, Afke Donker, Michiel van der Grinten, en Folkert Haanstra. *Monitor cultuureducatie voortgezet onderwijs. Meting 2007*. Utrecht: Oberon, 2007.
- Oomen, Claudy, Afke Donker, Michiel van der Grinten, en Folkert Haanstra. *Monitor cultuureducatie voortgezet onderwijs. Meting 2008*. Utrecht: Oberon, 2008.
- Oomen, Claudy, Afke Donker, Michiel van der Grinten, en Folkert Haanstra. *Monitor cultuureducatie voortgezet onderwijs. Peiling 2006*. Utrecht: Oberon, 2006.
- Oosterbaan Martinius, Warna. *Schoonheid, welzijn, kwaliteit. Kunstbeleid en verantwoording na 1945*. 's-Gravenhage: Gary Schwartz / SDU, 1990.
- Oostwoud Wijdenes, Jacob. *Drama in het voortgezet onderwijs*. SCO rapport. Amsterdam: Stichting Centrum voor Onderwijsonderzoek van de Universiteit van Amsterdam, 1982.
- Ophuijsen, Maaïke. *Van Schouwburg tot Efteling. Het onderscheid tussen hoge en lage cultuur bij CKV1*. Masterscriptie Theaterwetenschap. Faculteit der Geesteswetenschappen UvA, 2006
- Palmer, Patricia, en Shari Tishman. "Het is de moeite waard om na te denken over kunst." *Cultuur + Educatie* 18 (2007).

- Panken, Ton. *Een geschiedenis van het jeugdtheater. De ontwikkeling van het kindbeeld in het jeugdtheater: een historisch-sociologische studie*. Amsterdam: Boom, 1998.
- Pots, Roel. *Cultuur, koningen en democraten. Overheid & cultuur in Nederland*. 2000. 3e, geactualiseerde en herziene druk. Nijmegen: SUN, 2006.
- Profielcommissies. *Bruggen tussen natuur en maatschappij. Ontwerpadvies profielcommissie Natuur en Techniek / Natuur en Gezondheid; profielcommissie Economie en Maatschappij / Cultuur en Maatschappij*. Den Haag: Profielcommissies, 2006.
- Profielcommissies. *Kennis, Kwaliteit en Keuze in de tweede fase. Eindadvies profielcommissie Natuur en Techniek / Natuur en Gezondheid; profielcommissie Economie en Maatschappij / Cultuur en Maatschappij*. Den Haag: Profielcommissies, 2007.
- Raad voor Cultuur. *Innoveren, participeren! Advies Agenda Cultuurbeleid en culturele Basisinfrastructuur*. Den Haag: Raad voor Cultuur, 2007.
- Randi Korn & Associates. *Solomon R. Guggenheim Museum. Teaching Literacy through Art. Final report: Synthesis of 2004-2005 and 2005-2006 Studies. Executive Summary and Discussion*. Alexandria: Randi Korn & Associates, 2007.
- Ranshuysen, Letty, en Harry Ganzeboom. *Cultuureducatie en cultuurparticipatie. Opzet en effecten van de kunstkijkuren en de muziekluisterlessen in het Amsterdams primair onderwijs*. Rijswijk: Ministerie van Welzijn Volksgezondheid en Cultuur / Directoraat-Generaal Culturele Zaken, 1993.
- Raposo de Haas, Kiki. "Engelen in Amsterdam." *Kunstzone* 2008.9 (2008): 43-45.
- Raposo de Haas, Kiki, et al. *Evaluatieonderzoek TA junior 2007-2008. Scholieren spelen engelen*. Amsterdam: Universiteit van Amsterdam, 2008.
- Roodnat Venus, Annelies. *Dramatische vorming in SeCu-projecten*. Utrecht: LOKV, 1984.
- Ruiter, Annette de. *Jongerentheater, 'gewoon theater'? Een beschrijvend onderzoek naar theater voor een jong publiek*. Doctoraalscriptie

theaterwetenschap. Faculteit der Geesteswetenschappen UvA,
2007

- Ruiter, Frans de. "Hoe vaag zijn hoog en laag - Kritische kanttekeningen bij het door Susanne Janssen gebruikte begrippenkader." *Boekman : tijdschrift voor kunst, cultuur en beleid* 65 (2005): 50-54.
- Rynja, Lian. *Belevingsonderzoek CKV 2004-2005. Een online onderzoek naar de beleving van CKV'ers van CKV en de rol van CJP*. Amsterdam: CJP, 2005.
- Rynja, Lian, en Laurien Vogelaar. *Kunst & cultuur op de schop. Een kwalitatief onderzoek naar de kunst- en cultuurbeleving van tieners*. Amsterdam: CJP, 2005.
- Schnabel, Paul. "Schieten op de canon - Was het vroeger nou écht allemaal zoveel beter?" *Boekman : tijdschrift voor kunst, cultuur en beleid* 65 (2005): 21-24.
- Schönau, Diederik. "De Wow-factor van goede kunsteducatie." *Cultuur + Educatie* 22 (2008): 71-78.
- Schönau, Diederik. "Deugt het rapport van Anne Bamford?" *SICAmag* 36 (2007): 9-10.
- Schönau, Diederik. "Verwarde netwerken en onduidelijke verbindingen. Anne Bamford: Netwerken en verbindingen: arts and cultural education in the Netherlands." *Kunstzone* 7.2/3 (2008): 16-19.
- Schoonenboom, Merlijn. "Flirten met traditie." *Boekman : tijdschrift voor kunst, cultuur en beleid* 79 (2009): 6-11.
- Sintenie, Jennet. *CKV-bonbesteding schooljaar 2004-2005*. Amsterdam: CJP, 2006.
- Sintenie, Jennet. *CKV-bonbesteding schooljaar 2005-2006*. Amsterdam: CJP, 2007.
- Sintenie, Jennet. *CKV-bonbesteding schooljaar 2006-2007*. Amsterdam: CJP, 2008.
- Smedts, Henrike. *De legitimering van subsidiëring. Een onderzoek naar de argumenten voor en/of tegen subsidiëring door de overheid van*

het theater in Nederland. Masterscriptie Theaterwetenschap.
Faculteit der Geesteswetenschappen UvA, 2007

Theater Artemis. *Leren met cultuur? De provincie, de makers, de bemiddelaars en het onderwijs gaan met elkaar in debat.* Verschenen ter gelegenheid van het debat over de nota *Leren met cultuur* van de provincie Noord-Brabant. Theater Artemis, 2003

Toxopeus Dirks, Helma, en Peter H. Toxopeus. *Hoe een leek tot spel kwam. Een geschiedenis van de dramatische vorming.* Amersfoort: Acco, 1990.

Turner, Helen, en Rachel Dickinson. "Effecten van dramaprojecten op leerlingen van basisscholen in achterstandswijken." *Cultuur + Educatie* 18 (2007).

Twaalfhoven, Anita. "Het raadsel rond de intrinsieke waarde." *Boekman : tijdschrift voor kunst, cultuur en beleid* 77 (2008): 13-17.

Tweede Fase Adviespunt. *Vernieuwde Tweede Fase, de start in cijfers. Peiling 2 in de 'Monitor aanpassing profielen Tweede Fase per 2007'.* Den Haag: Tweede Fase Adviespunt, 2007.

Tweede Fase Adviespunt. *Zakboek Tweede Fase. Tweede Fase oude regeling en Vernieuwde Tweede Fase.* Den Haag: Tweede Fase Adviespunt, 2007.

Tweede Fase Adviespunt. *Zeven jaar Tweede Fase, een balans.* Den Haag: Tweede Fase Adviespunt, 2005.

Verboord, Marc, en Kees van Rees. "Do changes in socialization lead to decline in reading level? How parents, literary education, and popular culture affect the level of books read." *Poetics : international review for the theory of literature* 31.3-4 (2003): 283-300.

Veugelers, Wiel, en Henk Zijlstra, eds. *Leren in het studiehuis.* Leuven, Apeldoorn: Garant, 2001.

Visitatiecommissie cultuurbereik. *Van jonge mensen en de dingen die gaan komen. Rapportage over de jaren 2001 en 2002 door de visitatiecommissie cultuurbereik.* Den Haag, 2003.

Voermans, Floor. *Goed, voldoende, onvoldoende. Het beoordelen binnen het schoolvak Drama in het voortgezet onderwijs.* Doctoraalscriptie

Theaterwetenschap. Faculteit der Geesteswetenschappen UvA,
2003

Vogel, Lia, en Wiel Veugelers. *Culturele en kunstzinnige vorming als vak in HAVO en VWO. Ervaringen van docenten en leerlingen met CKV 1. De Pedagogische Dimensie*. Amsterdam: Instituut voor de Lerarenopleiding Universiteit van Amsterdam, 2000.

Vos, Jozef. *Democratisering van de schoonheid. Twee eeuwen scholing in de kunsten*. Nijmegen: SUN, 1999.

Vroomen, Jacques de. *Toneel op school. Een historisch en theoretisch onderzoek naar opvattingen over en gebruik van drama in educatie*. Nijmegen: Universitair Publikatiebureau KUN, 1994.

Vuyk, Kees. "De controverse over de waarde van kunst." *Boekman : tijdschrift voor kunst, cultuur en beleid* 77 (2008): 6-12.

Westerbeek, Karin, Anne Luc van der Vegt, Wander van Es, en Karin Hoozeveld. *Cultuurbonnen in het voortgezet onderwijs. Een belevingsonderzoek onder leerlingen, docenten, cultuurcoördinatoren en culturele instellingen*. Utrecht: Sardes, 2007.

Wielgaard, Annelies. *Deze voorstelling is geschikt voor jongeren*. Doctoraalscriptie Theaterwetenschap. Faculteit der Geesteswetenschappen UvA, 2001

Wilterdink, Nico. "Blijvende grenzen - Scheidslijnen tussen hoge en lage cultuur zijn verschoven, maar niet verdwenen." *Boekman : tijdschrift voor kunst, cultuur en beleid* 65 (2005): 36-40.

Winner, Ellen, en Lois Hetland. *The arts and academic achievement: what the evidence shows*. *The Journal of Aesthetic Education* 34.3-4, 2000.

Wittebrood, Gabrielle. *Over publieksbegeleiding. Een onderzoek naar vormen van publieksbegeleiding in het jeugdtheater*. Doctoraalscriptie Theaterwetenschap UvA, 1995

Woolf, Felicity. *Partnerships for learning. A guide to evaluating arts education projects*. London: Arts Council England, 1999.

Zalm, Rob van der. "Sleutelen aan de theatercanon." *Boekman : tijdschrift voor kunst, cultuur en beleid* 79 (2009): 54-58.

Zant, Peter van der. *Stimulering van diversiteit. Rapportage in opdracht van het Ministerie van OCW over maatregelen om diversiteit bij culturele instellingen te stimuleren*. Gouda: Bureau ART, 2006.

Ziehe, Thomas. "Die Eigenwelten der Jugendlichen und die Anerkennungskrise der Schule." *Moralentwicklung von Kindern und Jugendlichen*. Ed. Detlef Horster. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften, 2007. 103-122.

Zweers, W., en L.A. Welters. *Toneel en publiek in Nederland*. Boekmanstichting Publikatie 7. Rotterdam, 's Gravenhage, Utrecht: Universitaire Pers Rotterdam, Nijgh & Van Ditmar, Bijleveld, 1970.

Websites

http://digischool.kennisnet.nl/community_ckv
http://digischool.kennisnet.nl/community_dr
http://digischool.kennisnet.nl/community_kt
http://digischool.kennisnet.nl/community_kua
<http://ec.europa.eu/culture>
<http://toetswijzer.kennisnet.nl/html/ckv/home.htm>
www.aitaiata.org
www.bekijkt.nl
www.boekman.nl
www.bruno-latour.fr
www.bureau-art.nl
www.cjp.nl
www.ckplus.nl
www.ckv.pagina.nl
www.ckv23.com
www.culturalpolicies.net
www.cultuurparticipatie.nl
www.cultuurnet.be
www.cultuurnetwerk.nl
www.cultuursubsidie.nl
www.cultuurplein.nl
www.dansmaar.nl
www.deadline.nl
www.entoen.nu
www.idea-org.net
www.kennisnet.nl
www.kpcgroep.nl
www.minocw.nl
www.nfer.ac.uk
www.onderbouw-vo.nl
www.raadvoorcultuur.nl
www.scp.nl
www.slo.nl
www.theateradviesdag.nl
www.theaterland.nl
www.tin.nl
www.vscd.nl
www2.let.uu.nl/solis/kcv